

QORTI TAL-MAGISTRATI MALTA

MAGISTRAT

DR MICHAEL MALLIA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 20 ta' Mejju, 2002

Numru 6

Avviz. Numru 1284/00mm

**Maryrose, John u Joseph
ilkoll Abdilla, Catherine
Magro, George Magri u Mary
Anne Vella bhala mandatarja
specjali tal-assenti Margerita
Agius**

vs

Peter u Maria konjugi Magri

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mill-atturi fil-15 ta' Settembru, 2000, fejn talbu lil din il-Qorti illi tikkundanna lill-konvenuti sabiex jizgumbraw mill-ghalqa ta' cirka erbat itmiem maghrufa bhala Ta' Misrah is-Sinjura fil-limiti tas-Siggiewi li qed jokkupaw minghajr ebda titolu validu fil-ligi.

Bl-ispejjez komprizi dawk ta' l-ittra legali tal-5 ta' Lulju, 2000, u ta' l-ittra ufficjali tad-19 ta' Lulju, 2000, kontra l-konvenuti illi gew ingunti ghas-subizzjoni.

Ghal fini tal-valur lokatizzju, l-atturi jiddikjaraw li dan hu taht il-Lm500.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti fejn eccepew:

1. Illi dina l-Onorabbli Qorti hija nkompetenti razione materiae stante illi l-konvenuti qeghdin jokkupaw l-ghalqa in kwistjoni taht titolu ta' mezzadria.
2. Illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt stante illi mhux minnu illi l-konvenuti qeghdin jokkupaw l-ghalqa in kwistjoni b'mera tolleranza u minghajr titolu validu skond il-ligi.
3. Illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt stante illi l-konvenut Peter Magri jaqla' l-ghixien tieghu mir-raba u ilu jahdem l-ghalqa in kwistjoni ghal dawn l-ahhar tmintax-il sena.
4. Salv eccezzjonijiet ohra.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi f'din il-kawza l-atturi qeghdin jitolbu l-izgumbrament tal-konvenuti mill-ghalqa maghrufa bhala Ta' Misrah is-Sinjura fil-limiti tas-Siggiewi.

Il-konvenuti min-naha l-ohra qeghdin jghidu illi huma jokkupaw din l-ghalqa taht titolu ta' mezzadria.

Irrizulta mill-provi illi l-ghalqa in kwistjoni hija proprjeta' ta' l-atturi. Fost l-atturi hemm missier il-konvenut. F'xi zmien l-ghalqa kienet mikrija lil wiehed maghruf bhala Mikelang Tas-Safra. Xi hmistax jew tmintax-il sena ilu, dan ta' l-ahhar ma baqax jahdem din l-ghalqa u biex ma tibqax zdingata, l-attur George Magri kien talab permess minghand is-sidien sabiex juza din l-ghalqa. Dan il-permess inghata bil-kundizzjoni illi ma tithallasx qbiela, u meta l-atturi jkunu jridu l-ghalqa lura George Magri ghandu jirrilaxxa libera u franka f'idejhom. Kien b'dawn il-kundizzjonijiet illi l-attur George Magri dahal jahdem din l-ghalqa. F'xi zmien il-pussess ghadda minghand Goerge ghat-tifel tieghu l-konvenut Peter Magri li baqa' jahdem l-ghalqa wahdu.

Dan l-ahhar l-atturi riedu din l-ghalqa lura u meta talbuha lill-konvenut, dana rrifjuta illi jirrilaxxa u b'hekk saret din il-kawza.

Ikkunsidrat:

Filwaqt illi l-konvenut jirrikonoxxi illi huwa qatt ma hallas xejn ghall-okkupazzjoni ta' din l-ghalqa, jghid illi huwa ghandu titolu ta' mezzadria peress illi jaghti xi prodott lil zijtu Catherine Magro, wahda mis-sidien. Il-konvenut gab in sosten tax-xhieda tieghu lil martu Maria illi tikkonferma illi kienu jaghtu xi prodott lil Magro, ghad illi lill-atturi l-ohra qatt ma tawghom xejn. Mart il-konvenut tghid ukoll illi dan il-prodott ma kienx jinghata kull sena, izda b'mod irregolari.

Min-naha taghha Catherine Magro tikkonferma illi kien hemm okkazjoni wahda meta l-konvenut gabilha xkora bi prodott ta' l-ghalqa. Dina rrifjutat illi taccettahom, izda l-konvenut minn jeddu qabad u hallihomla wara l-bieb. La hija u l-anqas l-atturi l-ohra ma qatt irceview xi forma ta' pagament iehor.

Missier il-konvenut, Goerge Magro qal illi huwa kien jahdem din l-ghalqa u jista' jkun illi huwa talab xi permess biex jaghmel dan. Jaf illi huwa qatt ma hallas xejn ghall-okkupazzjoni ta' din l-ghalqa u l-istess it-tifel tieghu. Iddikjara illi huwa m'ghandux oggezzjoni illi t-tifel jibqa' f'din l-ghalqa, pero' jammetti wkoll illi hallas sehmu mill-ispejjez biex issir din il-kawza. Qal ukoll illi huwa miksur ma' ibnu u ilhom ma jitkellmu disa' snin.

Fix-xhieda tieghu quddiem il-Qorti, l-konvenut ammetta illi huwa rcieva ittra minghand l-atturi sabiex huwa jizgombra minn din l-ghalqa pero' rrifjuta illi jaghmel dan.

Ikkunsidrat:

L-allegazzjoni tal-konvenut illi huwa qed jikkupa din l-ghalqa b'titolu ta' mezzadria mhijiex wahda fondata. Filwaqt illi jirrizulta illi kien hemm okkazzjoni wahda fejn il-konvenut ta' xi prodott lil wahda mill-ko-proprietarji, b'daqshekk ma jfissirx illi gie ssodat dan l-istitut.

Jibda' biex jinghad, illi l-mezzadria bhala kull ko-rispettiv iehor, ried jinghata u accettat b'mod regolari fi kwantitajiet illi jkunu miftehma bejn il-partijiet. Bhal kull forma ta' hlas, huwa desiderabbli illi ssir ircevuta halli dak li jkun ikollu prova tal-kontribut tieghu ghall-okkupazzjoni ta' fond. F'dan il-kaz ma hemm xejn ghajr okkazzjoni wahda ta' ghoti ta' prodott illi zgur ma torbotx il-partijiet.

L-istess mara tal-konvenut tghid illi l-konvenut kien jaghti prodott kull meta jfettillu u zgur mhux kull sena. Dana jkompli jassoda t-tezi ta' l-atturi illi l-konvenut kien qieghed jikkupa din l-art minghajr titolu u b'mera tolleranza skond il-kundizzjonijiet orginarjament imposti lill-missieru, wiehed mill-atturi George Magri u l-mezzadria ma tidhol imkien.

Hu ormai pacifiku fil-gurisprudenza taghna illi l-atti ta' semplici tolleranza ma jistghux iservu ta' fundament ghal xi dritt. Hekk qalet il-kawza Carmelo Farrugia vs Emanuele Friggieri (Vol XL part 1 pagna 534). Il-Qorti ta' l-Appell f'din il-kawza rriteniet illi, "L-atti ta' semplici tolleranza ma jistghux iservu ta' fundament ghall-akkwist ta' pussess legittimu... Il-kriterji biex wiehed

jiddeciedi jekk hux il-kaz jew le ta' tolleranza li x'aktarx hija tacita u anzi prezunta, ghanhdom jigu desunti mir-rapporti ta' familjarita', ta' hbiberija, ta' buon vicinat minn dak li hu komunament hu wzat li jsir fil-pajjiz... Huma atti ta' semplici tolleranza dawk illi jistghu jipprokuraw certu vantagg lil min jaghmilhom minghajr ma jikkagunaw danni apprezzabbi lil min jissubihom u dan, quindi, juri nuqqas ta' korteziya jekk jaghmel oppozizzjoni ghalihom.”

Kif gia inghad, meta missier il-konvenut dahal jahdem din l-ghalqa kien hemm rapporti ta' familjarita' u ta' hbiberija bejn il-partijiet u kien f'dan l-animu illi missier il-konvenut inghata l-permess sabiex jahdem din l-ghalqa. Meta mbaghad il-missier kiber, dahal jahdem ibnu, il-konvenut bl-istess kundizzjonijiet illi kellu l-missier. Dawn il-kundizzjonijiet huma cari u inekwivoci u il-konvenut illum ma jistax jaghmel oppozizzjoni ghat-talba ta' l-atturi sabiex jizgombra minn dan il-fond.

Irrizulta ampiament ippruvat illi l-pussess tieghu kien qieghed tollerat mis-sidien sakemm dawn jidhrilhom mod iehor. Din it-tolleranza illum spiccat bil-manifestazzjoni taghhom lill-konvenut sabiex dana jizgombra minn din l-ghalqa. B'din il-manifestazzjoni l-legittimita' tal-pussess tal-konvenut illum spiccat u ghalhekk m'ghandux triq ohra hlief li jobdi t-talba ta' l-istess atturi u johrog minn din l-ghalqa.

Ghal dawn il-mottivi:

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi illi tilqa' t-talba ta' l-atturi u tikkundanna lill-konvenuti illi fi zmien xahrejn mil-lum jizgumbraw mill-ghalqa ta' circa erbat itmiem, maghrufa bhala Ta' Misrah is-Sinjura, fil-limiti tas-Siggiewi illi qed jokkupaw minghajr ebda titolu validu fil-ligi.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti.

Anthony Zammit

Deputat Registratur